

Lasnamäele kerkib võimas venekeelne mammutkool

Tallinna abilinnapea **Mihhail Kõlvart** liidab ja liigutab viie kooli jagu õpilasi, sest tal on plaan. Selle *grand finale*'i näeme sügisel, poolteist kuud enne valimisi, kui ukсед avab uus venekeelne superkool.

MARIAN MÄNNI

marian.manni@ekspress.ee

Ühes Lasnamäe koolimajas Piri-ta külje all ja Savisaare avatud õigeusu kirikust poole tunni kaugusel on praegu kibekiired ajad. Räämas klassiruumides ja õue peal käib kõva rahmeldamine, tolmu lendab pilvedena.

Elanikud kõrvalmajas kurdavad, et siin on raske hingatagi – elu nagu Pekingis!

Aga kiirustajateks pole eestikeelse Merekalda kooli õpilased ega õpetajad. Nemad aeti neli kuud tagasi majast välja.

Osa õpilasi käib nüüd ühes kahest Lasnamäele jäänud eestikeelsest koolist, Kuristiku gümnaasiumis.

Merekalda kooli hoones Läänemere tee 31 vihvavad tööd teha neoonvestide ja punaste kiivritega töömehe, kes peavad sügiseks nõukogudeaegsest räsitud koolimajast tegema Lasnamäe ja Tallinna linna uhkuse – venekeelse hariduskeskuse, kus hakkavad õppima kolme venekeelse õppeasutuse õpilased.

Üks maja tiib on juba maas.

Varesed kraaksuvad betoontükide hunnikul.

Eestikeelsest koolist jäid varemed

Lasnamäe ühest mainekamast eestikeelsest koolist on järel vaid varemed.

1987. aastal valminud Merekalda kooli (endine Lasnamäe Üldgümnaasium, enne seda Tallinna 62. keskkool) töid oma lapsi ka Piri-ta pered. Kooli on lõpetanud paljud praegused teleinimesed. Näiteks riigikogu liige ja telenägu **Tanel Talve**, õhtu- ja saatejuht **Joonas Hella** ja TV3 reporter **Sven Soiver**.

Aga õpilaste arv aina vähenes, kümne viimase aastaga kukkus poole võrra. Enne sulgemist käis põhikoolis 325 õpilast.

17 aastat kooli juhtinud **Merike**

Vaarandi sõnul oli õpilaste vähenemisel vaid üks ja väga kindel põhjus: kõik ümberkaudsed koolid renoveeriti, ainult Merekalda koolimaja jäi minevikku kinni.

Mitte kordagi 30 aasta jooksul ei tulnud linn appi, raha eraldati korduvate taotluste järel vaid avariide likvideerimiseks.

Maja lagunes, krohvi langes. Esmesl koolipäeval oli tavaliselt lapsevanematel esimene küsimus: mil-lal remont tuleb?

Kui asi väga hulluks läks, korjasid lapsevanemad ise raha kokku ja aitasid klassiruumi remontida, laevalgustust ja põrandakatteid uuendada. Vaarandi taotles aastaid koolihoone remontimist, kõik lükati tagasi.

Kui palju ka ei proovitud, sellest ei piisanud.

Lähedalasuv Pirita Majandusgümnaasium oli samal ajal lapsi puupüsti täis.

Pirita lapsevanemad oma lapsi renoveerimata Lasnamäe kooli pan-na ei tahtnud.

Vaarandile tehti ettepanek Keskerakonda astuda. Ta tänas usalduse eest, aga loobus.

Kolm aastat tagasi läks 65aastane Vaarandi direktoriametist pensionile ja õpetab nüüd Kristiine gümnaasiumis matemaatikat ja füüsikat.

Lasnamäel on alles jäänud kaks eestikeelset kooli (Kuristiku ja Laagna) ja kuus venekeelset kooli.

Merekaldas korraldati konkurss, uueks koolijuhiks kandideeris kuus inimest. Ühtki ei valitud, direktori kohustusi asus täitma Kuristiku gümnaasiumi direktor, keskerakondlane **Raino Liblik**, kes hakkas kahte kooli korraga juhtima.

Siis juhtus see, millest Vaarandi võis vaid õudusunenägusid näha.

Eelmisel kevadel teatas direktor Liblik, et Merekalda suletakse ja see ühineb Kuristiku gümnaasiumiga. Novembrist pidid õpilased lahkuma.

VÕITLUS LÄBI:
Merekalda kooli pikaajase direktorina taotles Merike Vaarandi pidevalt raha kooli remontimiseks.

SPORT JA HARIDUS:
Küsin Tallinna abilinnapealt Mihhail Kõlvartilt, kus ta end kolme aasta pärast näeb. „Valges kimonos,” vastab taekwondo treener.

Liblik ütleb Ekspressile, et nii väikse kooli pidamine Tartu-suurus-ses linnaosas pole mõistlik. Remontimine oleks läinud kalliks maksma. Ja ka siis poleks olnud kindel, et see kooli päästnuks.

Direktor rõhutab, et tema teeb vaid oma tööd. Kooli sulgemise üle otsustab „koolipidaja”, kelleks on Tallinna linn.

Asemele tuleb unistuste kool

Et Korea võitluskunsti *taekwondo* meistriks saada, on vaja suurt pühendumust, kurnavaid treeninguid

TULEVANE VENEKEELNE SUPERKOOL

kooli nime. „Kui näeme, et asutus ei suuda koolikohti pakkuda ega luua, ei ole seda mõtet üleval pidada,“ ütleb Kõlvart.

Remont ei oleks Kõlvarti arvates Merikalda kooli päästnud. Kool lihtsalt ei olnud populaarne. Õppetulemused olid viletsad, vanemad ei olnud rahul.

Kõlvarti sõnul on kooli sulgemine kindlasti emotsionaalne küsimus, aga lõpuks peab lähtuma vajadusest ja koolivõrgu korrastamisest kavast.

„Tallinna munitsipaalühenduskoolide võrgu korrastamise kavast 2013-2021“ ei ole kirjast, et Lasnamäel on vajadus ühendatud kooliruumi järele. Või et selles piirkonnas on eesti koole ülearu. Vastupidi, rõhutatakse koolikohtade nappust. Ja seda, et kõigil linna noortel peab olema võimalus omandada põhiharidus kodu lähedal kas eesti või vene õppekeelega koolis. Seda statistikat, kui suur oleks vajadus eestikeelse hariduse järele Lasnamäel, ma Kõlvartilt ei saa.

KAPO aastaraamatus tuuakse välja, et kuus aastat tagasi algatas Kõlvart kampaania eesmärgiga näidata vastuseisu eestikeelsele õppele.

Lasnamäel on alles jäänud kaks eestikeelset kooli (Kuristiku ja Laagna) ja kuus venekeelset kooli.

Kõlvartile on venekeelse hariduse temaatika pikka aega südamelähedane olnud. KAPO aastaraamatus tuuakse välja, et kuus aastat tagasi algatas Kõlvart kampaania, mille eesmärk oli näidata vastuseisu eestikeelsele õppele. Ta kogus allkirju venekeelsete koolide toetuseks, korraldas meelevaldusi õppekeele muudatuste vastu.

Nüüd on Kõlvart lähemal kui kunagi varem oma ammusele soovile – turgutada venekeelset haridust Eestis.

Haridus ongi Eesti venekeelse elanikkonna jaoks hell teema. PISA testi tulemused näitasid, et vene õppekeelega koolide õpilased jäävad eesti õppekeelega koolile alla.

Garanža katkestab telefonikõne esimese „Tere“ peale. Enne, kui end tutvustadagi jõuan. Juhiabi helistab tunni pärast tagasi ja ütleb, et Garanža viibib koosolekul. Meilile saabub napp vastus, et infot on uue kooli teemal juba piisavalt jagatud.

Eelmisel nädalal teatas Keskerakond, et Lasnamäe ringkonna esinumbri kohalikel valimistel saab Kõlvart. Mehe sõnul tuli see talle üllatusena.

„Seda ei olnud võimalik ennustada.“

Malemäng koolidega ei ole valimistega seotud, kinnitab ta.

ja paindumatut eesmärgikindlust. Nii on kirjas Eesti Taekwondo Liidu kodulehel. Liidu juht on **Mihhail Kõlvart**. Mees, kellel jagub paindumatut eesmärgikindlust ka linna haridusjuhina.

Merikalda kool on üks käik tema malemängus Tallinna koolidega.

Šahh-matt tehakse 1. septembril, mil endises Merikalda koolis avatakse venekeelne hariduskeskus. Seal hakkavad käima Vana-Kalamaja täiskasvanute gümnaasiumi õpilased. Nende senisesse koolimaja ja Kalma sauna kõrval laieneb aga Gustav Adolfi gümnaasium.

Lisaks kolivad Lasnamäe hariduskeskusesse Linnamäe vene lütseumi gümnaasiumiõpilased, seal hakkab tegutsema ka sihtasutus Tallinna Vene Lütseum, mis pakub gümnaasiumiõpilastele järeleaitamistunde.

Superkooli nimeks saab Tallinna Linnamäe Vene Lütseum, selle direktoriks saab tõenäoliselt **Sergei Garanža** (kolm aastat tagasi sai ta kuulsaks TV3 uudistelõiguse, kus ta keeldus sõnagi eesti keeles poeta-mast. Keeleinspektsioon on kooli-juhti trahvinud).

Garanža kirjeldab tulevast kooli rekonstrueerimisplaanis: keldrikorruusele tulevad liikuvate vaheseintega informaatika ja robotika kabinetid, garderoobi asemele luuakse aatrium-hall lugemissaali ja „rekreatsioonialaga“. Aatriumisse paigaldatakse „elektriliselt allalastav ekrään“ ja „elektriliselt allalastavad pimendavad kardinad“. Tuleb sisehoov, loengusaalid. Spordisaali ehitatakse kolm võrkpalliväljakut ja korvpalliplats. Tulevad saunad, ronimiskööed, aeroobikasaal, jõusaal, lift.

Peasissepääsu ette pannakse kolm valgustatud lipumasti.

AKEN MINEVIKKU: Merikalda kool ootas 30 aastat remonti, aga linn selleks raha ei andnud.

SA TALLINNA VENE LÜTSEUM

- Loodi 2012. aastal Tallinna linnavalitsuse toetusel.
- Sihtasutuse nõukogu liikmed on Tallinna abilinnapea **Mihhail Kõlvart**, europarlamenti liige ja endine Tallinna abilinnapea **Yana Toom** ja Eesti Vähemusrahvuste Esindajate Koja juhatuse liige **Leivi Šer**.
- Üks juhatuse liikmetest, **Sergei Garanža**, on Tallinna Linnamäe Vene Lütseumi direktor.
- Sihtasutus annab vene ja eesti õppekeelega koolidele lisatunde matemaatikas, vene keeles, keemias ja bioloogias.
- Sihtasutus korraldab olümpiaade koostöös St. Peterburgi ülikooliga.

Võimas! Kõlab nagu unistus-te kool. Aselinnapea Kõlvarti sõnul pole kool midagi nii erilist. Ta ütleb, et samasugused võimalused on tagatud kõikides renoveeritavates koolides: „Hoone on tüüpkoolihoone.“

Lasnamäe uue kooli renoveerimine läheb maksma 6,5 miljonit eurot. Kuristiku kool tehti korda poole vähemaga – 3,6 miljoni eest.

Endise direktori Vaarandi meele teeb see uudis mõruks. „Ääretult kena, kui see kõik nii on, aga ma ei saa aru, miks seda ei võinud teha eesti koolile?“ küsib ta. „Kui vene kool, siis leitakse plaksu pealt raha, aga meie kooli renoveerimiseks raha ei leitud.“

Vaarandile tundub, et tema kunagised kooli renoveerimise ideed on lausa üks ühele kopeeritud.

Kui nii jätkub, saab Lasnamäest sama umbkeelne piirkond nagu Narva, muretseb ta. Uus hariduskeskus võib venekeelse elanikkonna veelgi enam kapseldada.

Kõlvart põhjendab Merikalda kooli sulgemist väikese õpilaste arvuga. Koolile püüti tema sõnul uut elu sisse puhuda – muudeti gümnaasiumist põhikooliks, muudeti